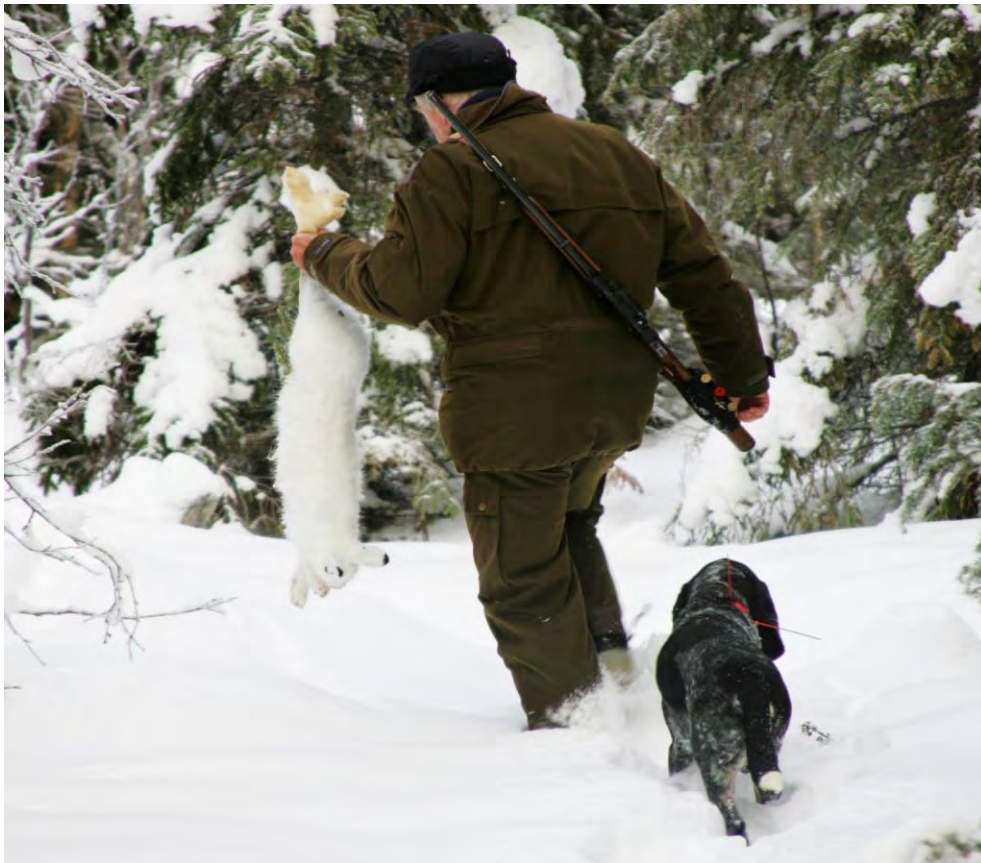

Domarkompendium
SCHWEIZISK STÖVARE

Framtaget till exteriördomarkonferens april 2017. Reviderat och godkänt av SKK 2020.
Bilder är tagna av Ted Karlsson, Rolf Pellving, Marianne Grönvold, Ove Nerikvern och Eva Jönsson. Medgivande finns om publicering inkl. på SKKs hemsida.

HISTORIA

Historiken bakom de schweiziska stövarna är lång och djupt förankrad lokalt inom landet. I Sverige är luzernerstövare dominerande följd av schwyzerstövare, de övriga raserna har ytterst få hundar registrerade här. En egenskap som skiljer dessa stövare mot våra vanligaste stövarraser i Norden är skallet, man upplever det nästan som sjungande. Trots att den vanligaste schweiziska stövaren, luzernern är en liten ras i Sverige så har flera lyckats mycket bra i jaktsammanhang.

År 1832 publicerades en standard för var och en av de dåvarande fem schweiziska stövarvarianterna. Under senare delen av 1800-talet ökade intresset för att bevara och vidareutveckla dessa stövare.

En betydelsefull händelse var den privata hundutställningen som Th. Pestalozzi genomförde i Zürich 1881. En andra utställning på fästningen i Aarburg ledde till att det relativt låga antalet stövare uppmärksammades och man började därför en inventering av beståndet, vilket genomfördes bland annat av kynologen Siber. Detta resulterade i att det fastställdes standarder 1882 för var och en av de fem varianterna av schweiziska stövare, vilket blev betydelsefullt för arbetet att renodla och bevara dessa raser.

Dagens varianter av schweiziska stövare återspeglar således delvis de kantonala skillnader mellan olika stövare som framkom i samband med inventeringen 1881.

Schweizisk stövare från 1915.

Ett år av betydelse för luzernern i Sverige är år 1967, då infördes de första hundarna som kom att utgöra grunden för rasen i landet. Det hade visserligen tidigare förekommit i enstaka exemplar men som inte avsatt något spår i avelshänseende.

Bernerstövare har sitt ursprung främst från stövare i kantonen Bern i Schweiz.

Jurastövare har sitt ursprung främst från stövare i kantonen Jura i Schweiz.

Luzernerstövare har sitt ursprung främst från stövare i kantonen Luzern i Schweiz.

Schwyzerstövare har tillskrivits sitt ursprung främst från stövare i kantonen Schwyz, men stövare av denna typ fanns i stora delar av Schweiz, liksom även i Frankrike.

SCHWEIZISK STÖVARE

(Schweizer Laufhund, Chien Courant Suisses)

URSPRUNGSLAND: Schweiz

ANVÄNDNINGSSOMRÅDE

Jakthund, som skalldrivande jagar hare, rådjur och räv och vid tillfälle även vildsvin. Den jagar självständigt, spårar upp och driver med stor säkerhet även i svår terräng.

Kommentar

I svenska marker används den schweiziska stövaren endast till jakt efter hare och räv. Stövare ska vara hjortdjursrena i Sverige.

FCI-KLASSIFIKATION

Grupp 6, sektion 1. Med arbetsprov.

BAKGRUND/ÄNDAMÅL

Den schweiziska stövaren är av mycket gammalt ursprung. Belägg för dess förekomst i Schweiz under romartiden finns från mosaik funnen i Avenches. På denna framställs koppelhundar, vilka överensstämmer med varianter av den schweiziska stövaren. På 1400-talet uppmärksammades rasen av italienarna och på 1700-talet av fransmännen för sin utomordentliga lämplighet för jakt på hare.

Den ursprungliga aveln har säkerligen influerats av franska stövare, som införts till Schweiz av legosoldater.

År 1882 publicerades en standard för var och en av de dåvarande fem schweiziska stövar-varianterna. År 1909 såg man över dessa standarder och konstaterade att thurgauer lauffhund försvunnit helt. År 1933 fastställdes en enhetlig standard för alla de fyra varianterna av schweizisk stövare. Den ursprungliga varianten av jura typ s:t hubert förekommer inte längre i den schweiziska standarden.

HELHETSINTRYCK

Den schweiziska stövaren skall vara av medelstorlek. Kroppsbyggnaden skall ge intryck av kraft och uthållighet. Huvudet skall vara torrt med långt nosparti och långa öron, vilket ger hunden ett ädelt utseende.

Det finns fyra varianter av rasen:

- Bernerstövare
- Jurastövare
- Luzernerstövare
- Schwyzerstövare

Utmärkt luzernertik med rätt proportioner, något grund bröstborg. Mycket bra i sina färger.

Utmärkt luzernerhane. Rätt helhet. Bra vinklar, benstomme, väl musklad, bra förbröst och bröstdjup. Tydlig könsprägel. Bra huvud med välansatta öron.

Mycket bra luzernertik med rätt proportioner dock något klen benstomme samt lite brant kors. Öronen kunde vara mer draperade. Mycket bra i sina färger.

Välkroppad luzernerhane med utmärkta detaljer och färg, men står underställt och ser kvadratisk ut.

Kommentar

De schweiziska stövarna ska vara ädla och ha en stark utstråling. Mycket av rasernas karaktär sitter i huvudet och de långa öronen.

VIKTIGA MÅITTFÖRHÅLLANDEN

Kroppslängd : mankhöjd = ca 1,15:1

Mankhöjd : bröstdjup = ca 2:1

Nosryggens längd : skallens längd = ca 1:1

UPPFÖRANDE/KARAKTÄR

Den schweiziska stövaren är en livfull och passionerad jakthund, känslig, följsam och trogen.

Kommentar

De schweiziska stövarna ska vara livfulla men ändå trygga. Det kan förekomma skygga och en aningen nervösa schweiziska stövare, detta ska noteras i kritiken. Behöver inte påverka priset om graden är mindre.

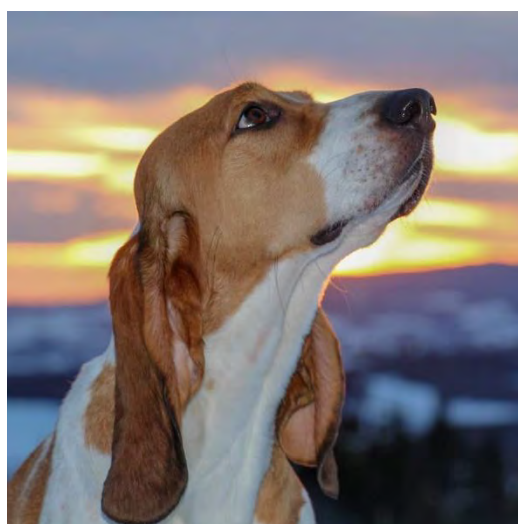
HUVUD

Skallparti

Skallpartiet skall vara långt, smalt, torrt, ädelt och lätt avrundat med synlig nackknöl. Skallens och nosryggens plan skall vara något divergerande. Pannfåra eller rynkor i pannan får inte finnas.

Ädelt huvud med fina linjer och markerad nackknöl.

Välskuret huvud med underbar blick som utstrålar rasens "goa" temperament.

Stop

Stopet skall inte vara överdrivet markerat.

Nostryffel

Nostryffeln skall vara helt svart och väl utvecklad med vida näsborrar.

Nosparti

Nospartiet skall vara ädelt och smalt, varken kantigt eller spetsigt. Nosryggen skall vara rak eller lätt välvd.

Läppar

Läpparna skall vara måttligt utvecklade. Överläppen skall precis täcka underläppen. Mungiporna skall vara tydligt markerade.

Käkar/tänder

Käkarna skall vara kraftiga med ett regelbundet och fullständigt saxbett. Tångbett är tillåtet. Tänderna ska vara kraftiga och lodrätt ansatta i käken. Avsaknad av en eller två premolarer (P1 eller P2) är tillåtet. M3 beaktas ej.

Kinder

Kinderna skall vara torra. Okbågarna får inte vara framträdande.

Ögon

Ögonen skall vara mörkt eller ljusbruna, i harmoni med pälsfärgen. De skall vara svagt ovala, medelstora och ha ett mildt uttryck. Ögonkanterna skall vara väl pigmenterade och ligga väl an mot ögat.

Maskulint huvud med utmärkta proportioner, lite ljusa ögon. Utmärkt ansatta öron med utmärkt längd.

Öron

Öronen skall vara ansatta under ögonlinjen på skallens bakre del, aldrig på dess bredaste del. De skall nå åtminstone till nospetsen. Öronbrosket vid ansättningen får inte vara utstående. Öronen skall vara smala, veckiga, inrullade i framkanten och ha avrundade spetsar. De skall vara smidiga och fint behårade.

Luzernerhane. Välskuret huvud med bra könsprägel. Kunde dock ha något längre "ädlare" öron.

HALS

Halsen skall vara lång, elegant och muskulös med halshud, dock utan nämnvärd dröglapp.

Lite lättare byggd tik med utmärkt hals.

Veterantik – utmärkt typ, härligt uttryck och fin hals.

KROPP

Överlinje

Hals, rygg, kors och svans skall bilda en harmonisk och ädel linje.

Manke

Manken skall vara antydd, halsansättningen fri och elegant.

Rygg

Ryggen skall vara fast och plan.

Ländparti

Ländpartiet skall vara muskulöst och smidigt.

Kors

Korset skall vara långt och utgöra en mjukt sluttande, harmonisk fortsättning på rygglinjen. Det får inte vara högre än manken. Höftbenskammarna får inte vara alltför starkt framträdande.

Bröstkorg

Bröstkorgen skall vara långsträckt, mer djup än bred, väl välvd, och nå åtminstone till armbågspetsen. Revbenen skall vara lätt välvda.

Underlinje

Buken skall vara lätt uppdragen och flankerna utfyllda.

Välbyggd tik med välskuret huvud och bra öron. Utmärkt benstomme. Utmärkt färg.

Utmärkt helhet. Vackert ädelt huvud. Korrekt ansatta öron av utmärkt längd och mjukhet. Utmärkt färg som ger blått intryck.

SVANS

Svansen skall vara elegant och ansatt i korsets förlängning. Den skall vara av medellängd och smalna av mot spetsen, som skall vara svagt böjd uppåt. I vila och i långsamt tempo bärs svansen oftast hängande och utan större böjning. När hunden är uppmärksam och i verksamhet bärs den över rygglinjen, dock aldrig krökt eller ringlad över ryggen. Svansen skall vara väl bepälsad utan att vara borstig.

EXTREMITETER

Framställ

Frambenen skall ha kraftig och stram muskulatur, men får inte verka tunga. De skall ha medelkraftig benstomme. Sedda framifrån skall de vara parallella, sedda från sidan normalt ställda med framåtriktade tassar.

Skulderblad

Skulderbladen skall vara långa, snedställda och ligga väl an mot bröstkorgen. Idealvinkeln mellan skulderblad och överarm är ca 100°.

Överarm

Överarmen skall vara något längre än skulderbladet, snedställd, tätt åtliggande mot bröstet med god muskulatur.

Armbåge

Armbågarna skall ligga väl an mot bröstkorgen.

*Proportionerligt byggd tik. Fina linjer, bra benstomme.
Vackert huvud med välansatta öron. Bra färger.*

Underarm

Underarmarna skall vara raka, starka och torra.

Handlov

Handlovarna skall vara kraftiga och breda.

Mellanhand

Mellanhänderna skall vara tämligen korta. Sedda framifrån skall de vara i lodrät linje med underarmarna, sedda från sidan lätt vinklade.

Framtassar

Framtassarna skall ha en avrundad form med slutna tår. Trampdynorna skall vara kraftiga och hårda. Klorna skall vara kraftiga och i färg överensstämna med pälsfärgen.

Kommentar

Felaktigheter i framstället påverkar i hög grad hundens hållbarhet. Vid front och lösa bogar är allvarliga fel som på sikt ger försämrad funktion.

Öppen frambensvinkel medför stötiga rörelser och därmed förslitningar i förtid. Kort överarm och brant ställt skulderblad avslöjas av dåligt utvecklat förbröst. Mellanhand och tassar utsätts för stora påfrestningar under stövarens arbete.

BAKSTÄLL

Bakbenen skall ha kraftig muskulatur och harmoniera med frambenen. Bakbenen skall sedda bakifrån vara raka och parallella.

Lår

Låren skall vara långa och snedställda med kraftiga men strama muskler. Vinkeln mellan höft och lår skall vara ca 110°.

Hane med utmärkta proportioner och rejäl benstomme.

Knäled

Knälederna får varken vara riktade inåt eller utåt. Vinkeln mellan lår och underben skall vara ca 120°.

Underben

Underbenen skall vara relativt långa med strama senor och muskler väl synliga under huden.

Has

Hasvinkeln skall vara ca 130°.

Mellanfot

Mellanfötterna skall vara tämligen korta, rakt och parallellt ställda. I ursprungslandets standard anges att sporrar inte skall finnas om operativt ingrepp är tillåtet.
Borttagning av sporrar utan veterinärmedicinska skäl är förbjudet i Sverige.

Baktassar

Baktassarna, se framtassarna.

Kommentar

Välvinklade bakben med väl utvecklad muskulatur är en förutsättning för tillräcklig kraft i frånskjutet.

RÖRELSER

Rörelserna skall vara flytande, regelbundna och parallella, harmoniska och vägvinande med bra påskjut från bakbenen. Ryggen skall förbli plan och huvud och hals pendlar en aning.

Utmärkta rörelser.

Effektiva, långa, vägvinnande rörelser.

Kommentar

Rörelserna är "facit" på hundens byggnad. En korrekt byggd stövare har jämna, parallella rörelser. Avvikelser i rörelsemönstret kan spåras i anatomiska fel.

HUD

Huden skall vara fin, smidig och väl åtliggande. Hudpigmenteringen skiljer sig mellan de fyra varianterna (se under päls).

PÄLS

Pälsstruktur

Pälsen skall vara kort, slät och tät, mycket fin på huvudet och öronen.

FÄRG

Bernerstövare:

Vit med svarta fläckar eller svart sadel, blekare eller intensivare tanfärg över ögonen, på kinderna, på insidan av öronen och runt anus. Ibland är bottenfärgen svagt spräcklig (svarta stänk).

Hudfärgen skall hos bernerstövaren vara svart under den svarta pälsen och lätt marmorerad i svart och vitt under den vita pälsen.

En något djup bernerstövare med bra färgsättning och goda extremiteter, dock veka mellanhänder. Tiken står illa på bilden.

Jurastövare:

Tanfärgad med svart sadel - ibland med svart sotning - eller svart med tanfärg över ögonen, på kinderna, på insidan av öronen, runt anus och på extremiteterna. Ibland förekommer en liten vit bröstfläck, som kan vara spräcklig (svarta eller grå stänk).

Hudfärgen hos jurastövaren skall vara svart under den svarta pälsen och ljusare under den tanfärgade.

En till färgen mycket bra hund. Denna hund ger dock ett något tungt intryck. Lägg märke till öronen som har mycket bra längd och ansättning.

Luzernerstövare:

Ger ett blått intryck genom en blandning av svarta och vita pälshår, mycket kraftigt spräcklig; med svarta fläckar eller svart sadel; blekare eller intensivare tanfärg över ögonen, på kinderna, på insidan av öronen, runt anus och på extremiteterna. Svart mantel är tillåten.

Hudfärgen hos luzernerstövare skall vara svart under den svarta pälsen och ljusare under den blåspräckliga.

Hund med bra färg, ger det "blåaktiga" intrycket.

Manteltecknad, tillåtet enligt standarden.

*Övertecknad vit, ger inte det "blåaktiga" intrycket.
Bör uppmärksammas i prissättningen. Kunde ha mer tydlig tanfärg.*

Kommentar

Luzernerstövare som saknar blått intryck och har färgsättning som bernerstövare svart/vit bör uppmärksammas i bedömning och prissättning.

Luzernerstövare som är vit/svart bör ges max very good om den i övrigt motsvarar priset.

Schwyzerstövaren:

Vit med gulröda fläckar eller sadel i gulrött, ofta med några gulröda stänk; gulröd mantel är tillåten.

Hudfärgen hos schwyzerstövaren ska vara mörkgrå under den rödgula pälsen och marmorerad i svart och vitt under den vita pälsen.

*Utmärkt tik.
Välkroppad med många
fina detaljer. Utmärkta
öron.
Mycket bra färg.*

Gulröd mantel är enligt standarden tillåten men teckningen ovan betraktas som övertecknat.

Kommentar

Strävhår är endast godkänt i Norge. Notera pälsens längd i kritiken; kvart-, halv- eller trekvartslängd.

*Detta är kvartslängd.
Mycket bra proportioner i huvud och kropp, bra längd på öronen.*

*Halvlång päslängd.
Här syns det som ofta präglar de strävhår som har mestadels strävt i stamtavlan - kortare proportioner i huvud och kropp och kortare öron.
Detta bör påverka prissättningen.*

STORLEK/VIKT

Mankhöjd

Hanhund: 49-59 cm

Tik: 47-57 cm

Ingen avvikelse tolereras.

FEL

Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse och dess påverkan på hundens hälsa och välbefinnande samt förmåga att utföra sitt traditionella arbete.

- Helhetsintryck som är oädelt eller klumpigt, kroppsbyggnad som är klen utvecklad.
- Avvikande proportioner mellan kroppslängd, mankhöjd och bröstdjup.
- Skalle som är för bred, för välvd eller för plan.
- Nosrygg som är konkav.
- Stop som är för markerat.
- Nosparti som är för kort eller för långt, för kantigt eller för spetsigt.
- Avsaknad av fler än två P1or eller P2or. (M3 beaktas ej.)
- Läppar som är tjocka.
- Ögon som är ljusa eller stickiga; ögonkanter som inte är åtliggande.
- Öron som är för korta, platt åtliggande, för tjocka eller för högt ansatta.
- Hals som är för kort.
- För mycket halsskinn.
- Svankrygg eller karprygg.
- Kors som är för brant eller för kort.
- Bröstkorg som är otillräckligt djup, för flat eller tunnformad.
- Buk som är uppdragen, flanker som är insjunkna.

- Svans som är felaktigt ansatt, för högt buren, ringlad eller för böjd; svans som är för grov eller har borstig päls.
- Extremiteter som har för klen benstomme eller är dåligt ställda.
- Skuldror som är för branta, överarmar som är för korta.
- Mellanhand som trampar igenom.
- Bakbensvinkling som är otillräcklig, kohasighet och hjulbenthet.
- Sporrar på bakbenen (om operativt ingrepp är tillåtet)
Borttagning av sporrar utan veterinärmedicinska skäl är förbjudet i Sverige.
- Päls som är sträv (inte slät).
- Färg eller teckenfel.

Bernerstövare:

- För många svarta stänk i det vita.
- Tanfärg på öronens utsida.

Jurastövare:

- Enfärgad.
- Utpräglad vit eller kraftigt spräcklig fläck på bröstet.

Luzernerstövare:

- Avsaknad av "blå"-spräcklighet.
- Tanfärg på öronens utsida.

Schwyzerstövare:

- För många gulröda stänk i det vita.
- Enfärgad.
- Vitt på öronens utsida.
- Antydning till ängslighet eller aggressivitet.

DISKKVALIFICERANDE FEL

- Aggressiv eller extremt skygg.
- Hund som tydligt visar fysiska eller beteendemässiga abnormiteter.
- Helhetsintryck som inte är rastypiskt.
- Nostryffel som saknar pigment.
- Överbett, underbett eller korsbett.
- Ektropion, entropion.
- Kroksvans eller ringlad svans.
- Mankhöjd som över- eller understiger de i standarden angivna måtten.

TESTIKLAR

Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.

NOTA BENE

Endast funktionellt och kliniskt friska hundar med rastypisk konstruktion ska användas till avel.

SISTA MINUTENLÄSNING

- *Samma standard för samtliga de fyra olika schweiziska stövarna. Luzernerstövaren är den vanligaste rasen i Sverige av de schweiziska stövarraserna.*
- *Mycket av de schweiziska stövarnas karaktär sitter i huvudets ädelhet.*
- *Bra benstomme och välkroppad. Det kan förekomma luftiga schweiziska stövare.*
- *Ska vara livfulla men inte skygga.*
- *Könsprägelns ska vara tydlig. Det finns ingen idealhöjd angiven. Notera att standarden inte tolererar storlek utanför de angivna.*

ANTECKNINGAR